

Mentalbeskrivning av EKHÖJDENS J-KULL

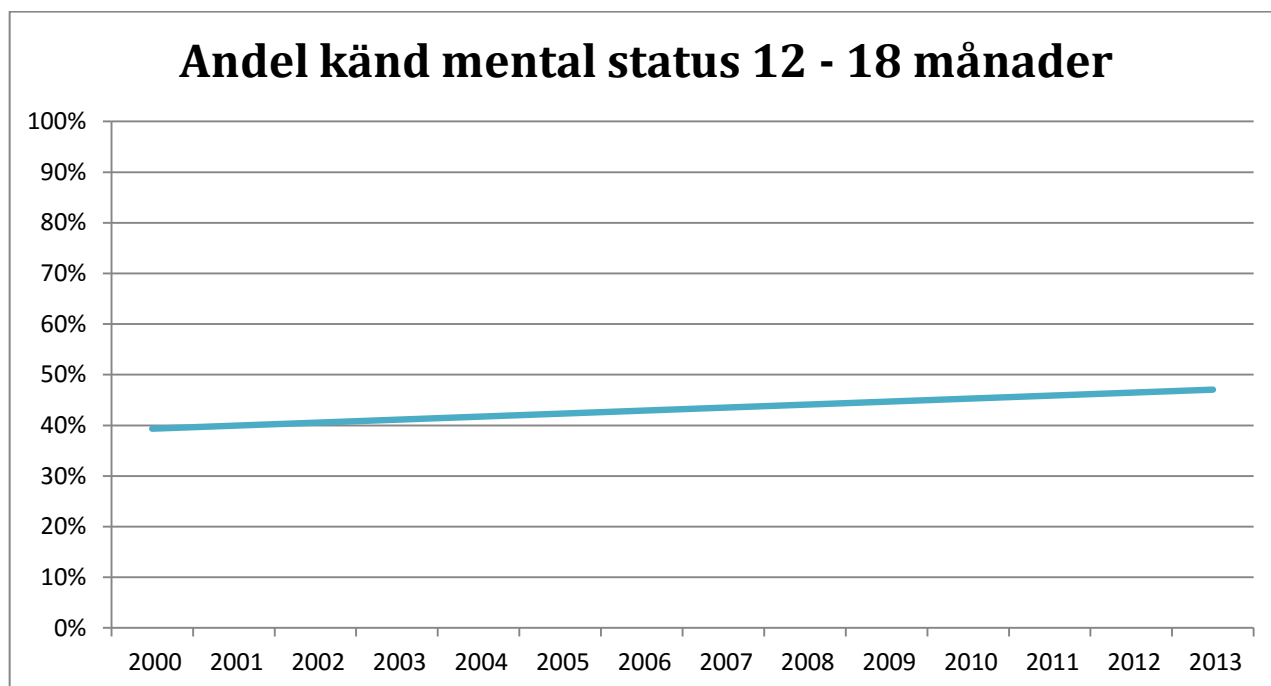
Herrljunga Brukshundklubb 2015-08-01

Återigen måste vi börja med att tacka våra fantastiska valpköpare för att ni ställer upp och kommer på våra arrangemang även om resvägen i flera fall är väldigt lång! Även om det blev lite manfall på själva beskrivningen för tikarna så var ni alla där och supportade, verkligen stort tack för detta!

Nu har även Jena och Java gjort mentalbeskrivningen vilket innebär att vi fortfarande uppnår vårt mål på 100% mentalbeskrivna avkommor! Detta innebär också att ni alla tar ett stort aktivt ansvar för en sund mental utveckling av rasen!

För att tydliggöra hur duktiga vi är tillsammans, kan man som jämförelse titta på nedanstående graf som visar genomsnittet för Riesenschnauzer 12 - 18 månader med känd mental status för åren 2000 till 2013.

Mentalbeskrivning i sig är ett utomordentligt väl fungerande instrumentet för beskrivning av beteendereaktioner och vertyg för avelsutvärdering.

Att vidare använda detta som en viktig parameter i en effektiv avelsplanering för mentala egenskaper förutsätts givetvis att tillräckligt stor andel av populationen beskrivs. Därför har också Svenska Riesenschnauzerklubben i RAS (Rasspecifik Avelsstrategi) satt upp ett mål på >75% av populationen skall genomgå mentalbeskrivning.

Nuläge

Mentalbeskrivning (MH) har utvecklats av SBK och är idag det viktigaste instrumentet för beskrivning av beteende och personlighetsdrag.

Resultat av senare tids forskning visar att alla beteendereaktioner som beskrivs på en mentalbeskrivning kan grupperas i fem specifika personlighetsdimensioner samt en bred övergripande "framåtandadimension". Dessa visar alla på en relativt stark arvbarhet och hög stabilitet över tid. Det finns förutom en stark koppling mellan dimensionen "framåtanda" och framgång på bruksprov också en koppling till hundens agerande i vardagssituationer.

Mot bakgrund av detta är ett av rasklubbens viktigaste mål när det gäller mentala egenskaper att öka andelen mentalbeskrivna hundar. Andelen beskrivna hundar i åldern 12 - 18 månader uppgår i genomsnitt endast till ca 42 % för perioden 2006 - 2010. Under perioden kan en svag positiv trend skönjas för andelen mentalbeskrivna hundar, vilken dock aldrig överstiger 50 %.

Vi samlades på Herrljunga Brukshundklubb redan på fredagskvällen med sedvanlig gemensam middag därefter genomgång och beskrivning samt filmvisning av ingående moment i mentalbeskrivningen. Nu var visserligen alla erfarna hundförare och alla var mer eller mindre välbekanta med mentalbeskrivningen men trots detta säkert välkommet inslag som uppladdning inför lördagens äventyr.

Som vanligt lika roligt och nyttigt att få tillfälle att träffa valpköpare och diskutera vår avel och hundarnas egenskaper även utanför tester och prov.

En väldigt trevlig kväll avslutades relativt tidigt eftersom en tidig lördagsmorgon väntande.

Anneli & Gunnar

Sammanfattning av resultat samt kort information om Mentalbeskrivning se följande sidor...

Mentalbeskrivning Kennel Ekhöjden J-Kull

Moment	Beteendereaktion	Ekhöjdens				Kull medel
		Jessie James	Jussi	Java	Jena	
Kontakt	1a Hälsning	4	4	4	4	4,00
	1b Samarbete	3	2	4	4	3,25
	1c Hantering	3	3	4	3	3,25
Lek 1	2a Leklust	4	4	4	4	4,00
	2b Gripande	3	5	5	3	4,00
	2c Dragkamp	3	3	5	3	3,50
Jakt	3a Förföljande 1	4	2	5	4	3,75
	3b Gripande 1	2	1	1	2	1,50
Aktivitet	4 Aktivitet	3	3	3	3	3,00
Avst. Lek	5a Intresse	4	3	4	4	3,75
	5b Hot/agg.	1	1	1	1	1,00
	5c Nyfikenhet	5	2	5	5	4,25
	5d Leklust	4	4	4	2	3,50
	5e Samarbete	4	3	3	3	3,25
Överaskning	6a Rädsla	3	2	2	2	2,25
	6b Hot/agg.	1	1	3	4	2,25
	6c Nyfikenhet	1	4	4	3	3,00
	6d Kv. Rädsla	1	1	1	1	1,00
	6e Kv. intresse	3	1	2	1	1,75
Ljudkänslighet	7a Rädsla	2	3	3	2	2,50
	7b Nyfikenhet	1	4	5	3	3,25
	7c Kv. Rädsla	1	1	1	1	1,00
	7d Kv. Intresse	1	1	1	1	1,00
Spöken	8a Hot/agg.	3	3	3	3	3,00
	8b Kontroll	3	4	5	3	3,75
	8c Rädsla	5	3	2	4	3,50
	8d Nyfikenhet	4	4	5	2	3,75
	8e Kontakt	4	4	4	5	4,25
Lek 2	9a Leklust	4	4	4	4	4,00
	9b gripande	4	5	4	3	4,00
Skott	10 Berördhet	1	1	1	1	1,00

Teori och sammanfattning av egenskapsvärde

Egenskapsvärden och teorin bakom dessa bygger bl.a. på Kenth Svartbergs doktorsavhandling "Personality in dogs". Denna bygger i korthet på att använda mentalkartläggningen som en metod att beskriva en hunds personlighetsdrag alltså en individs karaktäristiska beteende i olika situationer och dess stabilitet över tid. Genom statistisk analys av insamlad data från >15000 hundar och de ingående 33 olika beteenderekvationerna som beskrivs fann man en systematisk samvariation till 5 större grupper Nyfikenhet/Orädsla, Aggressivitet, Socialitet, Jaktintresse samt Lekfullhet. Vidare faktoranalys av resultaten visade att 4 av de 5 grupperna var associerade till en bredare personlighetsdimension som byggdes upp av lekfullhet, Socialitet, Jaktintresse samt Nyfikenhet/Orädsla vilken benämns som "boldness" eller framåtanda. I detta arbete bevisades också kopplingen mellan framgång på bruksprov, hundförarens målsättning och graden av boldness. Dessutom har undersökningar av bl.a. Hans Temrin vid Etologiska avdelningen, Stockholms universitet visat att mentalkartläggningen till mycket stor grad kan förutsägbara hundars framtida beteenderekvationer.

Även SLU har genomfört genetiska analyser av mentalkartläggningen där bl.a. arvbarhet, betydelse av variationsorsaker som ex. testbana, beskrivare mm har skattats. Men även genetisk korrelation mellan beteende reaktioner i mentalkartläggningen har skattats samt genomfört beräkningar på korrelation mellan arvbarhet och fenotypisk spridning.

Nedan en kort beskrivning av egenskapsvärden och kopplingen till ingående moment i mentalkartläggningen.

Socialitet

Beskriver hundens attityd vid möte med en främmande person; från reserverad och tillbakadragen (lågt värde) till aktivt hälsande och stor vilja att följa och hanteras (høgt värde).

Egenskapsvärdet fås genom att räkna fram medelvärdet av 1a, 1b och 1c.

Nyfikenhet/Orädsla

Beskriver hundens reaktion vid överraskande eller okända händelser, och kan ses som ett mått på hundens allmänna "miljörädsla"; från undvikande och flyktbenägen med litet utforskande (lågt värde), till en undersökande och orädd attityd (høgt värde).

Egenskapsvärdet: fås genom att räkna fram medelvärdet av 6a (omv), 6c, 6d (omv), 7a (omv), 7b, 7c (omv) och 8c. ("Omv" innebär att skalan vänds innan medelvärdet beräknas, det vill säga 1 ger 5, 2 ger 4, och så vidare)

Lekfullhet

Beskriver hundens allmänna intresse att leka föremålslekar med människor

(exempelvis jaga efter kastade föremål och ha dragkamp); från litet intresse (lågt värde) till stort intresse (högt värde).

Egenskapsvärdet fås genom att räkna fram medelvärdet av 2a, 2b, 2c, 9a och 9b.

Jaktintresse

Beskriver hundens benägenhet att springa efter ett simulerat litet byte (relaterat till egenskapen Lekfullhet, och tycks inte vara ett säkert mått på hundens intresse att jaga efter levande vilt); från litet intresse (lågt värde) till stort intresse (högt värde).

Egenskapsvärdet fås genom att räkna fram medelvärdet av 3a (1 och 2) och 3b (1 och 2).

Aggressivitet

Beskriver hundens benägenhet att visa hotbeteenden i plötsliga eller okända situationer – höjd svans, morrningar, skall, rest ragg, utfall och bitförsök (en stabil egenskap i testsituationen men oklart vilken typ av aggressiv reaktion den motsvarar i andra situationer). Från liten tendens att visa hotbeteenden (lågt värde) till stor benägenhet att visa hotbeteenden (högt värde).

Egenskapsvärdet fås genom att räkna fram medelvärdet av 5b, 6b och 8a.

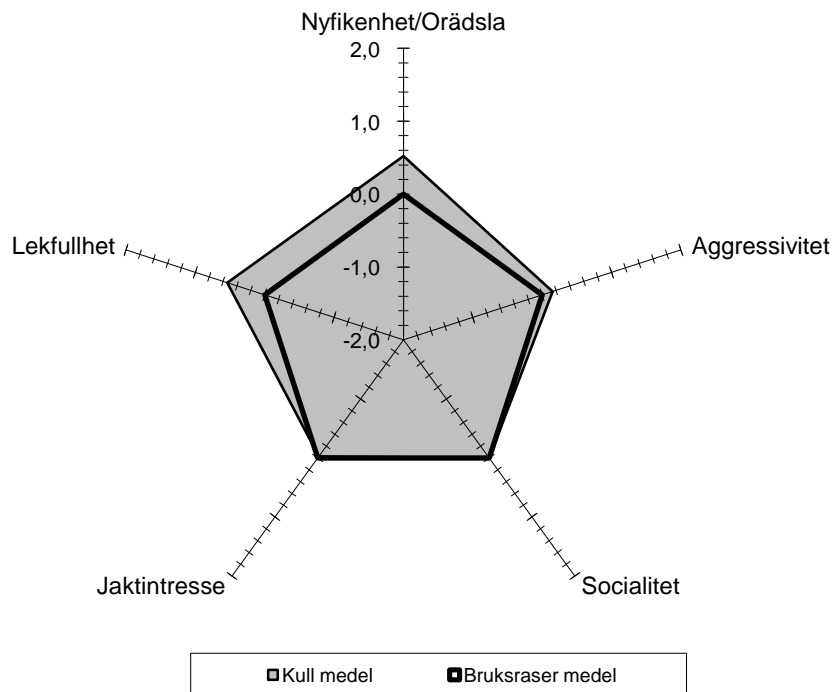
Sammanställning av egenskapsvärden för J-kullen

Sammanställning av egenskapsvärden visar att J-kullen har mycket hög grad av boldness eller framåtanda och ligger generellt betydligt över rasen genomsnitt där flera individer ligger mycket över genomsnittet. Kullens styrka är helheten med en bra balanserad nivå av nyfikenhet/Orädsla, förmåga och vilja att engagera sig i lek med främmande människor och deras mycket stora vilja att jaga efter och gripa föremål i jaktlekar. Egenskapsvärdet för aggressivitet ligger under genomsnittet för rasen vilket i sig är naturligt när rädslorna är låga.

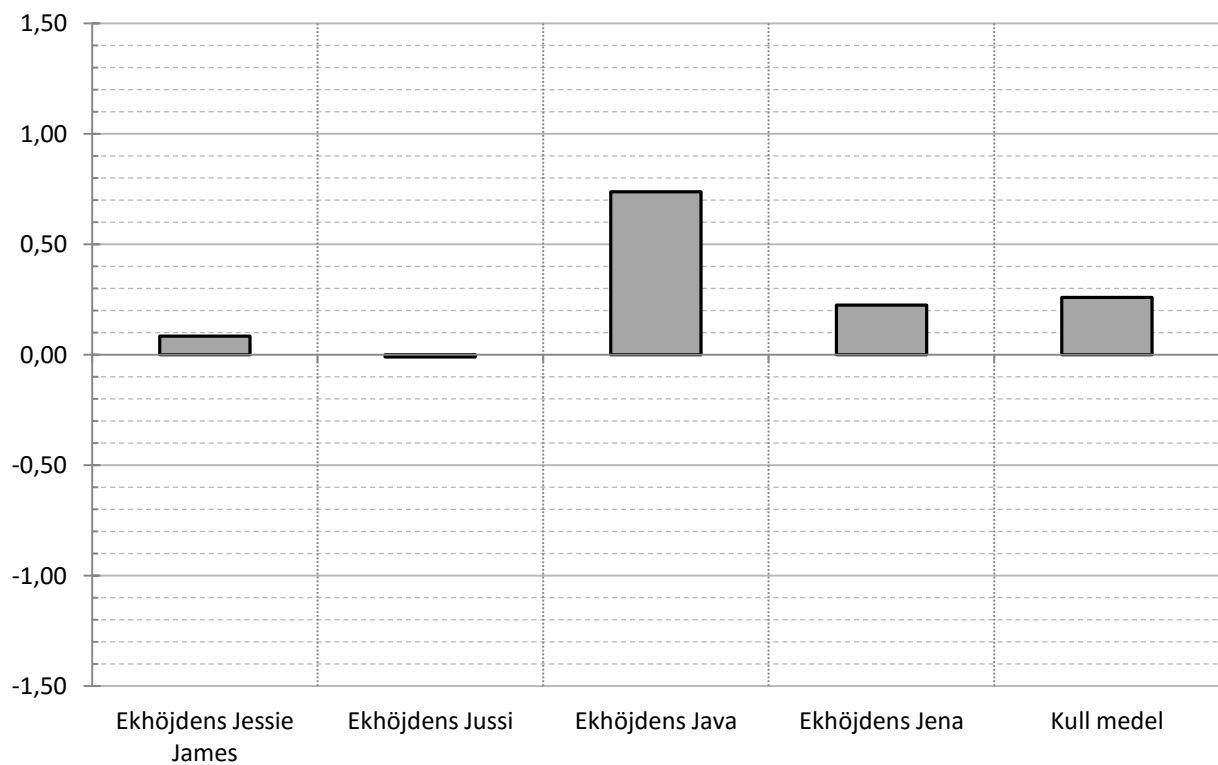
Nedanstående tabell visar alla ingående moment i mentalbeskrivningen uppdelade i fem större grupper av egenskaper, (Nyfikenhet/Orädsla Aggressivitet, Socialitet, Jaktintresse, Lekfullhet) samt den övergripande egenskapen "boldness" dessa egenskapsvärden presenteras för respektive individ i kullen, kullsnitt samt rasmedel.

	Ekhöjdens Jessie James	Ekhöjdens Jussi	Ekhöjdens Java	Ekhöjdens Jena	Ekhöjdens J-Kull	Bruksraser medel
Nyfikenhet/Orädsla	3,3	4,1	4,4	3,7	3,89	3,37
Aggressivitet	1,7	1,7	2,3	2,7	2,08	1,93
Socialitet	3,3	3,0	4,0	3,7	3,50	3,50
Jaktintresse	3,0	1,5	3,0	3,0	2,63	2,65
Lekfullhet	3,6	4,2	4,4	3,4	3,90	3,36
Boldness	3,30	3,21	3,96	3,45	3,48	3,22

Egenskapsvärden Ekhöjdens J-kull

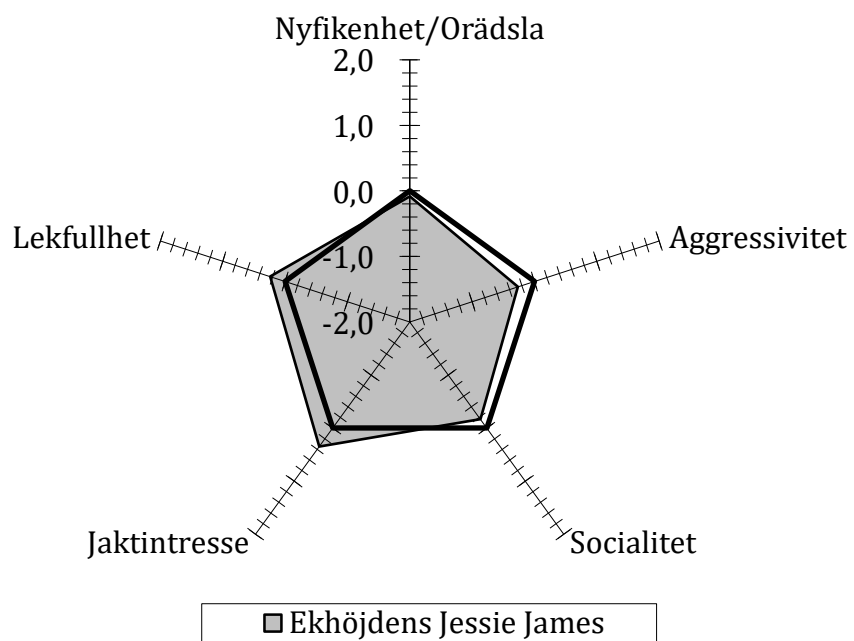

Boldness Ekhöjdens J-kull

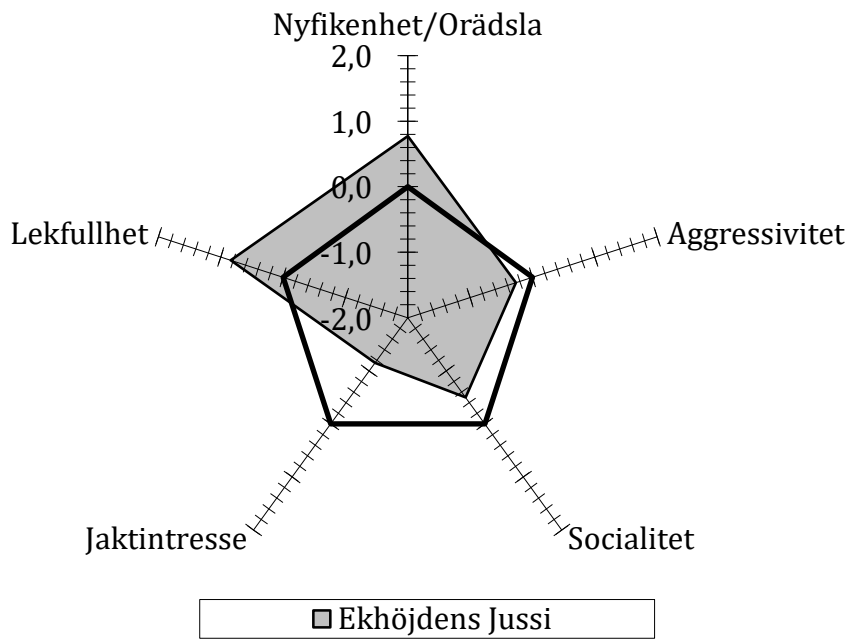

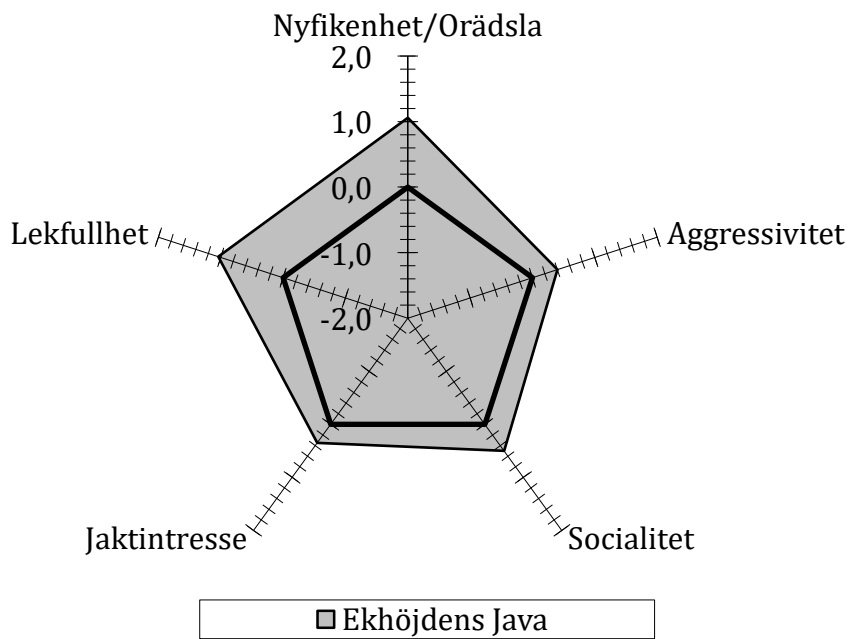
EGENSKAPSVÄRDE JESSIE JAMES

EGENSKAPSVÄRDE JUSSI

EGENSKAPSVÄRDE JAVA

EGENSKAPSVÄRDE JENA

